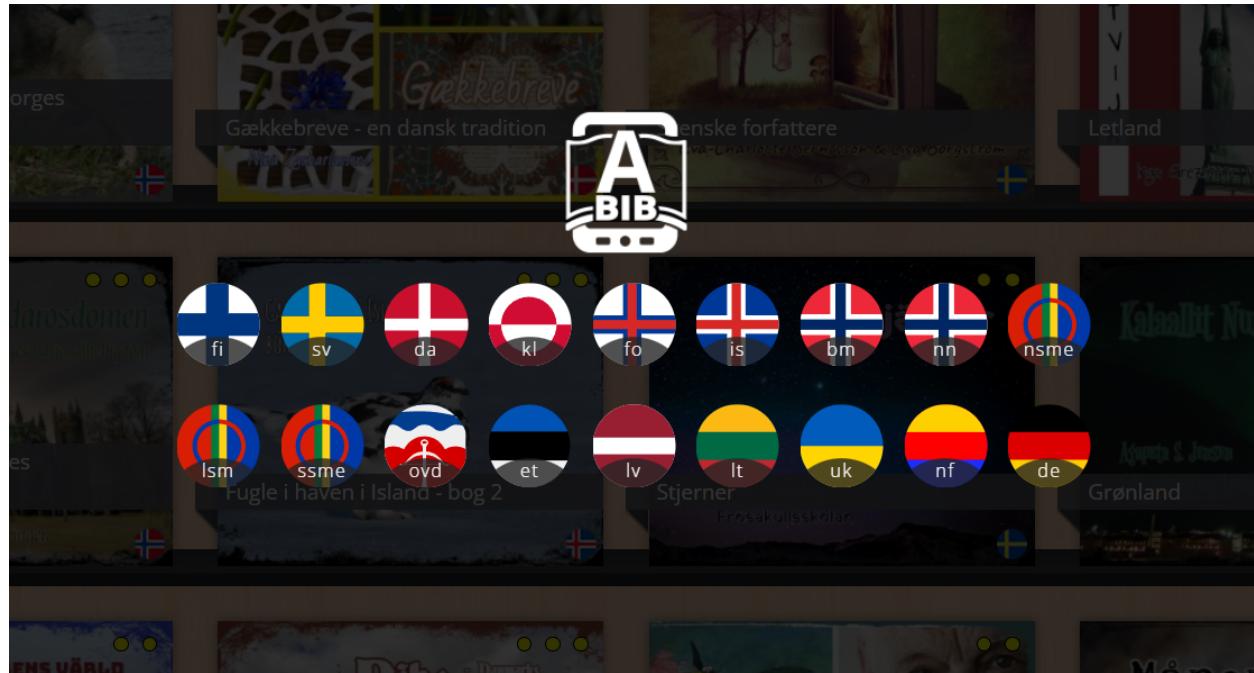

Kennsluleiðbeiningar

Atlantbib.org

Nina Zachariassen og Stefan Åge Hardonk Nielsen
þýtt: Helga Dögg Sverrisdóttir

**Verkefnið er fjármagnað af Nordplus
tungumálum Norðurlandanna.**

Nordplus

Formáli

Með Atlantbib.org komst nemendur í kynni við nágrannatungumál, norrænu tungumálin í víðum skilningi, norræna menningu og sögu í gegnum léttlestrar rafbækur. Þar að auki sjá nemendur bækur á samísku, bækur frá Baltnesku löndunum og Suður-Slávskalandi og Älvdaleni í Svíþjóð. Markmið bókanna er að kynna nemendum fyrir nágrannatungumálunum og beina ljósinu á það sameiginlega frá fyrstu hendi.

Vinnan með bækurnar getur auðveldað nemendum margvíslegan skilning á menningarlega svæðinu sem Norðurlöndin eru og um leið styrkja og þróa skilning og vitund tungumálakunnáttu nemenda.

Bækurnar eru búnar til af kennurum og nemendum í skólunum sem eru þátttakendur. Markmiðið er að mæta nágrannatungumálinu í augnhæð með efni sem er nálægt og viðeigandi fyrir aldur nemenda.

Bakgrunnur og framleiðsla

Verkefnið hófst árið 2015 sem nágrannaverkefni þar sem fjórir skólar frá ólíkum löndum voru með. Nú er heimasíðan tilbúnin með rúmlega 20 tungumál, þar á meðal táknmál. Afrakstur vinnunnar er heimasíða með litlar fagbækur þar sem hægt er lesa á eigin tungu og tungumáli nágranna okkar. Hægt er að bera tungumálunum saman, skoða hvað sé líkt og hvað ólíkt. Að auki getur maður hlustað á dönsku, norsku, sænsku og fleiri tungumál.

Heimasíðan er ókeypis og hvorki þarf að skrá sig inn eða nota lykilorð.

Verkefnið er stutt af [Nordplus Nordens Språk](#).

Uppbygging heimasíðunnar

Atlantbib er samsett orð úr orðunum „*Atlantshafið*“ sem bindur okkur saman og „*bókasafn*.“ Bib er fyrstu stafirnir úr orðinu bibliotek sem þýðir bókasafn.

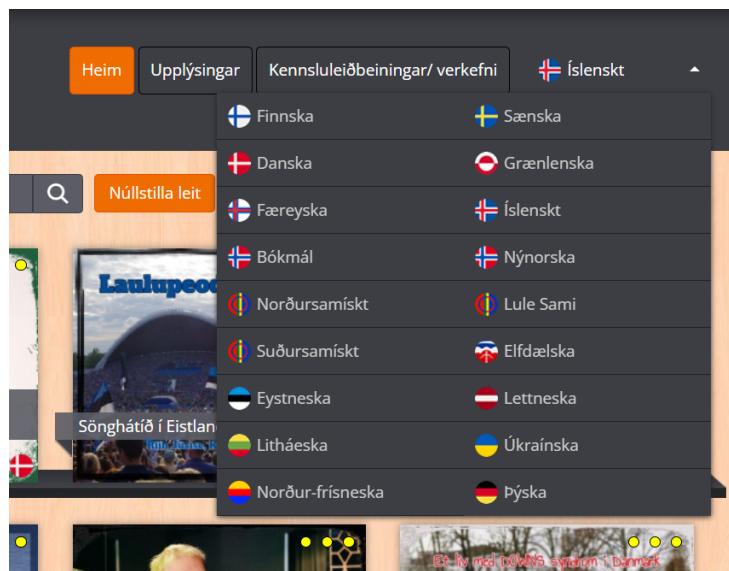
Síðuna er hægt að nota í tölvu, iPad og í einstaka sínum. Þegar farið er á síðuna í fyrsta sinn á maður að velja eigið tunumál í gegnum lítið flagg og samþykkja kökur (sjá mynd 1).

Mynd 1

Efst á síðunni til hægri sér maður grunntungumálin (sjá mynd 2) sem maður getur skipt á milli ef maður óskar eftir upplýsingum á nágrennatungumálinu. Valmöguleiki „hjem“ sendir mann á upphafssíðuna. Hnappurinn „Info“ eru almennar upplýsingar um verkefnið og „kennaraleiðbeiningar/verkefni“ eru leiðbeiningar og verkefni sem finnast fyrir ákveðnar bækur. Síðan er í þróun.

Mynd 2:

Upplýsingasíðan (sjá mynd 3) sem er undir efsta borðanum er eins konar flokkunartæki.

Í flípanum „þýðingar“ (oversættelser) er hægt að sjá allar bækurnar sem eru þýddar á eigin tungumáli.

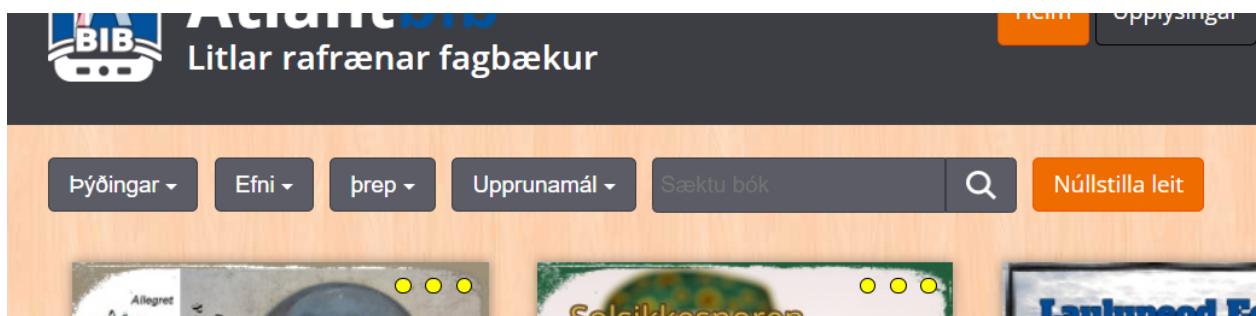
Í flípanum „efni“ (emne) finnur maður ákveðna efnisflokkja þar sem bækurnar eru kræktar í. Það getur til dæmis verið Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna nr. 17, Matur, Íþróttir, Líkami og heilsa o.s.frv.

Í flípanum geta (niveau) en til eru þrjú getustig. Byrjendur (einn punktur), aðeins í æfingu (tveir punktar) og í æfingu (þrír punktar). Skiptingin á getustigi bókanna getur verið fljótandi en hver kennari finnur út fyrir sinn hóp hvað hentar. Innihald og erfiðleikastig ákvæða fjölda punkta.

Í flípanum Bækur á (bøger på) er ákvæðið efni valið, t.d. allt um Færeysjar.

Í flípanum Finna bækur (søg en bog) er hægt að finna hvaða bók sem er með ákveðnu orði t.d. hestar, bílar, Zlatan o.s.frv. Síðan er hægt að núllstilla leitina. Við hverja leit kemur hnappur í ljós til að deila „Del.“ Tengilinn er hægt að nota til að deila bókinni s.s. á snjáldursíðu (facebook), tölvupósti.

Mynd 3:

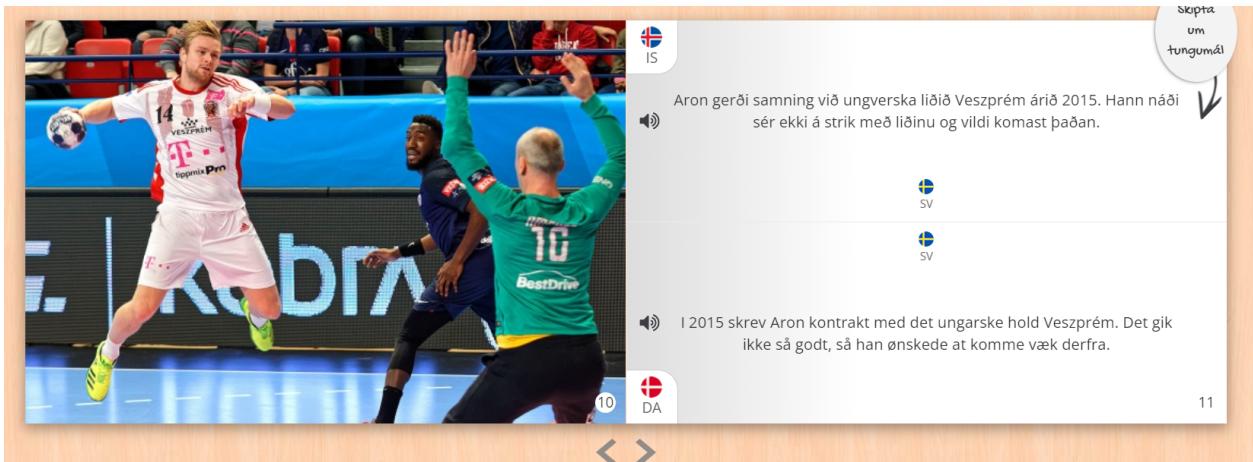

Markhópur

Allir sem hafa áhuga á norrænu og baltísku málumhverfi geta notað Atlantbib. Það á við um grunnskólanemendur, sérskóla, framhaldsskóla, tungumálaskóla o.s.frv. Efni bókanna er sniðið að nemendum í 1.-7. bekk en á Íslandi frá 6.-10.bekk. Að auki eru bækur þyddar á úkraínsku þar sem mörg lönd hafa tekið á móti nemendum þaðan eftir að stríðið braust út. Í efnisflípanum efni „emne“ er hægt að velja táknmál. Heyrnarlausir geta sé myndbrot þar sem textinn er lesinn/sýndur.

Tileinka sér tungumál

Atlantbib.org er vel til þess fallið þegar kennt er hvað sé líkt og ólíkt með nágrannatungumálunum. Það er möguleiki á að velja tvö tungumál í einu á síðunni sem auðveldar manni að sjá hvaða orð eru lík, hafa sömu stafsetningu eða líkist mjög, þó orðið sé mjög ólíkt. Að auki geta nemendur hlustað á bækurnar á dönsku, norsku, sænsku, íslensku, finnsku o.fl. Þeir geta sagt setningarnar á eigin hraða. Engin pressa er á nemendum að æfa framburð þeir gera það á eigin forsendum. Hægt er að æfa bæði heima og í skólanum.

Hugmynd að kennslu

Í kennslunni er hægt að beina sjónum að faglegum þáttum.

- Þjálfun í hlustun og tali
- Mismunandi líkindi milli tungumálanna
- Þekkingu um menningu landanna

Þjálfun í hlustun og tali:

Hlustun er færni sem hægt er að þjálfa með sama hætti og lestur, ritun og þróun tals. Þegar hlustun er þjálfuð er markmiðið að nemandi eigi að hlusta og geta dregið aðalatriðin úr textanum fram.

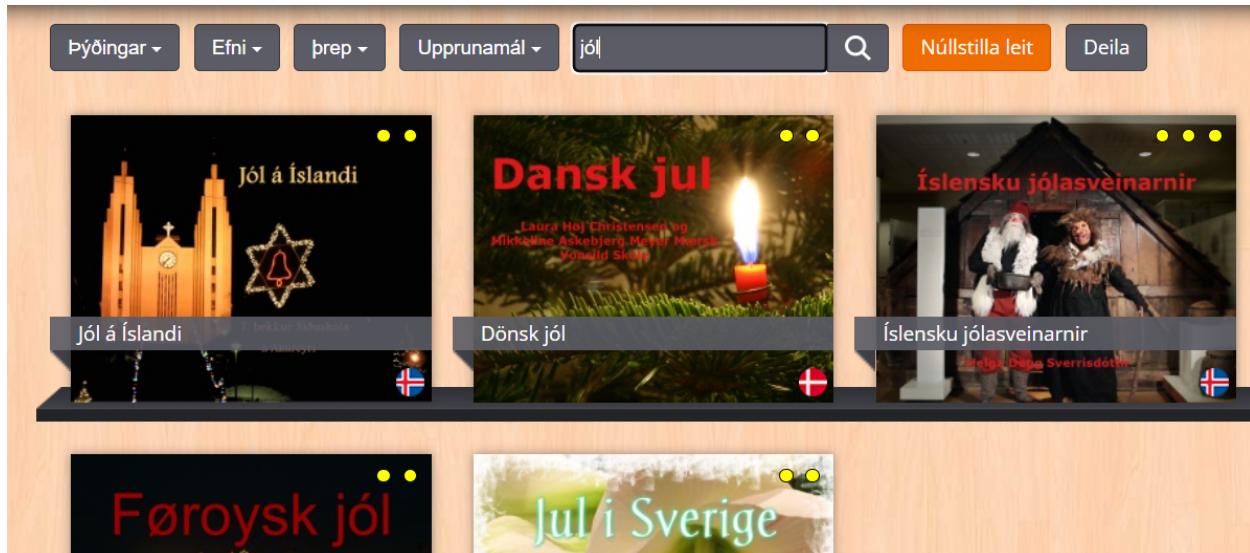
Með upplestrinum á Atlantbib.org er hægt að hjálpa nemendum að þjálfa bæði hlustun og tal.

Munur á milli tungumálanna:

Mörg norrænu tungumálin eru nágrannatungumál og sögulega séð haft áhrif hvort á annað. Hægt er að nota „umferðarljósa æfingu“ sem er á síðunni undir verkefni en það er hægt að prenta út. Undir rauða ljósinu skrifa nemendur orð sem er mjög ólík, undir gula ljósinu orð sem líkjast og undir græna ljósinu orð sem eru eins. Nemendur geta valið tilfallandi blaðsíður í bókunum sem dæmi.

Þekking um menningarsamfélagið:

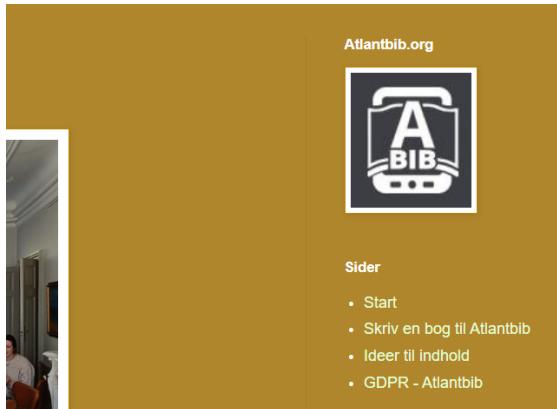
Norrænu og baltnesku löndin eru nágrannalönd og að sumu leyti svipar menning þeirra til hvors annars en öðru leyti mjög ólík. Þetta er ein af áherslunum í verkefninu. Sem dæmi eru hefðirnar. Frá mörgum löndum er bók um jólin. Þar fá nemendur möguleika að lesa um hefðir sem byggðar eru á meginreglum þar sem bækurnar eru skrifaðar í viðkomandi löndum. Sumum bókum fylgja verkefni og má finna þau undir verkefni „opgaver.“

Skrifið sjálf bók:

Að lokum er möguleiki á að skrifa sjálfur bók, einn eða með bekknum, sem gefin er út á síðunni. Bókin á að fylgja reglunum með áherslu á norræna menningu, sögu, landafræði, tungumál, íþróttir o.fl. Hægt að hafa samband við Atlantbib til að fá frekari upplýsingar á info@atlantbib.org

Á bloggi verkefnisins atlantbib.blogspot.com er að finna hugmyndabók að efni og autt skjal sem má hlaða niður eða taka afrit til eigin nota. Verði bókin gefin út þarf að fylla út leyfisbréfi GDPR með undirskrift foreldra sem má finna hér.

Námsefnið getur ekki allt en þetta er tilraun til að fá nemendur til að taka þátt í verkefninu í öllu ferlinu til að kenna um nágrannatungumálin. Þau fá möguleika á að miðla til nemenda í nágrannalöndunum eigin þekkingu og menningu. Í samvinnu við nemendur úr skólum í nágrannalöndunum verður til ný bók og nemendur verða námsgagnahöfundar. Unnið er út frá 21. aldar þekkingu um sköpunargáfu, gagnrýna hugsun, samvinnu og upplýsingataækni þvert á landamæri.

Verkefnið er ókeypis fyrir alla. Deildu gjarnan upplifuninni með okkur á snjáldursíðunni (facebook) eða á info@kulturbib.org, saman getur við gert gott betra.

Þátttökuskólar:

- **Vonsild Skole & Vonsild Specialcenter**, Kolding, Danmark
- **Erdal Ungdomsskole**, Erdal, Norge
- **Snåsa skole**, Snåsa, Norge (norsk)
- **Åarjel-saemiej skuvle**, Snåsa, Norge (samisk)
- **Åarjelsaemien Vierhtiesåafoe** - Sørsamisk kunnskabspark, Norge (samisk)
- **Frösakullsskolan**, Halmstad, Sverige
- **Östergårdsskolan**, Halmstad, Sverige
- **S:t Olofsskolan**, Turku, Finland
- **Síðuskóli**, Akureyri, Island
- **Skúlin við Streymín**, Oyrarbakki, Færøerne
- **Nalunnguarfiup Atuarfia**, Sisimiut, Grónland

- **Taebla Kool**, Taebla, Estland
- **Ziemelvalstu gimnazija**, Riga, Letland
- **Simono Daukanto Gimnazija**, Vilnius. Litauen
- **Šiaurės kryptimi**, Vilnius, Litauen
- **Vilniaus Universitetas**, Litauen
- **Satrup Danske Skole**, Sydslesvig/ Tyskland

Krækjur:

facebook.com/atlantbib

instagram.com/atlantbib

atlantbib.blogspot.com

Tengiliður: info@atlantbib.org

